

Jan Petránek

12.12.1996

publicista

28. prosince 1931, Praha – † 10. listopadu 2018, Praha

Skromný a nenápadný muž s bradkou bydlí již od narození v jednom bytě na Praze 3 v Jičínské ulici. Vychodil Lupáčovku včetně takzvaného JUK (jednoroční učební kurz). Český novinář, komentátor, literát, disident a legenda české žurnalistiky nastoupil do Československého rozhlasu v roce 1951, krátce po vystudování Československé obchodní akademie v Resslově ulici. Už tehdy se specializoval na mezinárodní politiku, kosmonautiku a strategii. Coby zahraniční korespondent působil v Indii, Pákistánu, SSSR, Vietnamu a Číně. Ještě v létě 1969 reportoval přistání amerických kosmonautů na Měsíci. Pro své proreformní vystupování však za normalizace musel z Československého rozhlasu odejít a pracoval manuálně. Osmnáct let, až do roku 1989, se živil coby topič. Do práce chodil včetně víkendů, třetinu z toho na noční směny. Jeho synové nesměli studovat a mohli se pouze vyučit. Jan Petránek je velmi hrdý i na to, že mu synové nikdy nevyčetli to, že nemohli studovat. Prošel dvěma operacemi rakoviny.

Stal se signatářem Charty 77, kterou přeložil do angličtiny a přispíval do samizdatových Lidových novin. K novinářství se po sametové revoluci vrátil. Poté, co odmítl post ředitele Československého rozhlasu, nastoupil do Lidových novin. V důchodu je od roku 1993, dodnes ale pracuje jako stálý spolupracovník zpravodajství České televize a internetového portálu ČT24. Petránek je nejenom novinář, ale také textař a básník. Jeho brilantní postřehy, přehled a vtip obdivují dodnes čtenáři např. na Blogu ČT 24. „*Mým cílem je přijít k lidem a říct jim, co je důležité,*“ říká Petránek.

Od roku 1969 je až dosud člen skupiny Šanson – věc veřejná, kde pro R. Pellara, M. Jíru, L. Hermanovou, A.

Havlíčkovou, J. Faltýnka, M. Balejovou, T. Duchkovou a F. Sychru napsal řadu šansonových textů.

Od posluchačů Českého rozhlasu i čtenářů Deníku získal v roce 2013 hlasováním v sedmnáctém ročníku celostátní ankety cenu Šarmantní osobnost roku. Za rok 2012 obdržel novinářskou cenu Nadace ČLF K. H. Borovského Čestnou cenu Opus Vitae za ryzí novinářinu, obdivuhodný rozhled a životní nezmarství. Karel Pacner napsal o životě Jana Petráňky knížku s názvem Lidé v mé paměti.